

на е сферическа, то каква форма зема тя отъ притеглянето на свѣтилата? — Форма на еллипсоидъ, продълженъ отъ страна на притеглянето на свѣтилото.

834. Слънцето ли или мѣсецътъ произвеждатъ по-големо дѣйствие? — Мѣсецътъ, защото макаръ че е по-малкъ, но е много по-близо до земята.

835. Защо приливътъ и отливътъ биватъ по-силни во време на пълнолуние и на новолуние? — Защото тогазъ слънчовото и мѣсечното притегляне дѣйствуватъ наедно за подигането на морската вода. Дѣйствително, когато двѣтъ притеглителни свѣтила са намѣрватъ въ съединение или въ противостоение, т. е. комахай на една права линия, тѣ са мѣчатъ да придадѣтъ изведнажъ на массата на водата въ океана видъ на еллипсоидъ, продълженъ отъ къмъ линията, на която са намѣрватъ. Отъ съединенното имъ дѣйствие еллипсоидътъ става по-дълъгъ, вълната или приливътъ и отливътъ повече; макаръ че въ противно положение тѣ са показватъ като да дѣйствуватъ на обрънжта посока.

836. Защо приливътъ и отливътъ сѣ по-слаби во време на четвъртинъ на мѣсеца? — Защото тогазъ дѣйствието на слънцето е противоположно на мѣсечното дѣйствие. Ако морето са стрѣми да придаде на водната масса видъ на еллипсоидъ, продълговатъ вертикално, слънцето, което стои на 90 градуса, са мѣчи да ѝ придаде видъ на хоризонтално продълженъ еллипсоидъ; първата форма надвива, водата всѣкога ще са покорява на дѣйствието на мѣсеца, но еллипсоидътъ не бива тѣй продълженъ, като кога мѣсецътъ самъ би дѣйствувалъ, а отъ туй приливътъ и отливътъ ще бѣдѣтъ по-слаби.

837. Въ какво време на годината особито е високъ приливътъ? — Въ време на пролѣтното и во време на есенното равноденствие, защото тогазъ слънцето и мѣсецътъ са намѣрватъ комахай въ една плоскость, именно въ екваториалната и комахай на една права линия; ако ли освѣнь туй во време на равноденствието мѣсецътъ бѣде въ перигей сирѣчь най-близо отъ